

Vestfold
og Telemark
revisjon

Eierstyring – MTNU AS og Nome Investeringselskap AS

Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon | Nome kommune

Innhold

Sammendrag	4
1. Innledning	6
1.1. Kontrollutvalgets bestilling	6
1.2. Problemstilling og revisjonskriterier	6
1.3. Avgrensning.....	6
1.4. Metode og kvalitetssikring	6
1.5. Uttalelsene fra eierrepresentant og selskap.....	7
2. Om kommunen og næringsarbeidet	8
3. Problemstilling 1 – Kommunens eierskapsmelding	10
3.1. Revisjonskriterier	10
3.2. Eierskapsmelding – kommunelovens krav - data	10
3.3. Revisors vurdering av kommunens eierskapsmelding.....	17
4. Problemstilling – Mål og informasjon	18
4.1. Revisjonskriterier	18
4.2. Midt-Telemark og Nome Utvikling AS - data.....	19
4.3. Revisors vurdering - MTNU	24
4.4. Nome Investeringsselskap AS - data	25
4.5. Revisors vurdering – Nome Investeringsselskap AS.....	28
5. Problemstilling – Krav og forventninger til resultatmål	29
5.1. Midt-Telemark og Nome Utvikling AS	29
5.2. Nome Investeringsselskap AS	32
6. Problemstilling – Krav og forventninger til styret	36
6.1. Revisjonskriter.....	36
6.2. Krav og forventninger til styret i MTNU - data.....	37
6.3. Revisors vurdering - krav og forventninger til styret - MTNU	39
6.4. Krav og forventninger til styret Nome Investeringsselskap - data	40
6.5. Revisors vurdering av krav og forventninger til styret – Nome Investeringsselskap AS.....	42
7. Konklusjoner og anbefalinger	44
7.1. Konklusjoner.....	44
7.2. Anbefalinger.....	45
Litteratur og kildereferanser	46
Vedlegg	47
Vedlegg 1: Uttalelser fra kommunen	47

Vedlegg 2: Metode og kvalitetssikring 49

Sammendrag

I dette oppdraget har vi undersøkt om kommunens eierskapsmelding er i tråd med lovkrav. Vi har også undersøkt om kommunen har satt mål for selskapene Midt-Telemark og Nome Utvikling AS (MTNU) og Nome Investeringsselskap AS, og sikret seg informasjon om selskapenes måloppnåelse.

Videre har vi undersøkt om Midt-Telemark og Nome Utvikling AS (MTNU) og Nome Investeringsselskap AS har oppfylt mål som kommunen har satt, og om krav og forventninger kommunen har til styrene i selskapene er oppfylt.

Eierskapsmelding

Våre undersøkelser viser at Nome kommune har eierskapsmelding i samsvar med krav i kommuneloven § 26-1. Kommunen har vedtatt eierskapsmelding for valgperioden 2024-2028. I eierskapsmeldingen finner vi prinsipper for kommunens eierskap, oversikt over de selskap kommunen er involvert i, og formålet med kommunens eierskap i selskapene.

Etter vår vurdering er informasjonen om eierskapsmeldingen og kommunens eierskap lett tilgjengelig for kommunens innbyggere og eventuelle andre interesserte. Det er i tråd med kommuneloven § 4-1.

Mål og informasjon

Kommunen har gjennom sine eierstrategier for MTNU og Nome Investeringsselskap stilt krav og forventninger til mål for selskapene.

Kommunens eierskapsmelding og eierstrategi legger opp til at kommunen, gjennom møtevirksomhet og krav om rapportering, får nødvendig informasjon om selskapenes måloppnåelse. Kommunestyret har de siste årene også fått en sak om kommunens eierskap til behandling. Vi mener dette er hensiktsmessig for å gi kommunestyret god og systematisk informasjon om de selskapene kommunen helt eller delvis eier.

Vi har sett på i hvilken grad eierskapsmeldingen og eierstrategier har vært fulgt opp i praksis i de to selskapene de to siste årene. I hovedsak mener vi praksis har vært i tråd med kommunens krav og forventninger, men det er enkelte forhold som bør følges opp:

MTNU har de to siste årene ikke rapportert skriftlig på selskapets tjenesteyting. Denne rapporteringen skal ifølge eierstrategien komme i tillegg til årsberetningen som legges fram for generalforsamlingen. Kommunen bør følge opp at selskapet rapporterer i samsvar med eierstrategien.

Vi har sett at formannskapet i enkelte tilfeller ikke har fått seg forlagt protokoller fra generalforsamlinger i Nome Investeringsselskap. Nome investeringsselskap har i liten grad formalisert sin eiermøter.

Mål og rapportering

Midt-Telemark og Nome utvikling AS har oppfylt kommunens krav og forventinger til resultatmål. Selskapet har ikke lagt fram skriftlig rapportering til formannskapet om *status og måloppnåelse i forhold til de mål, strategier og tiltak som er vedtatt i strategisk næringsplan og tilhørende handlingsplan*, som det er en forventning om i eierstrategien.

Nome Investeringsselskap AS har i all hovedsak oppfylt krav og forventninger til resultatmål. Kommunens mål om *en inntjening på nivå med utgiftene* ble ikke oppfylt i 2022.

Krav til styrene

MTNU og Nome Investeringsselskap har i hovedsak oppfylt de krav og forventninger Nome kommune har til styret i selskap der kommunen har eierinteresser. For begge selskapene er det imidlertid enkelte punkt som ikke er oppfylt.

Anbefalinger

Anbefalinger til kommunen

- Kommunen bør oppdatere eierskapsmeldingen i tråd med at Styrevervregisteret avvikles fra mars 2025, og vurdere eventuelle nye ordninger og anbefalinger fra KS.
- Kommunen bør følge opp at MTNU rapporterer til kommunen som forutsatt i eierstrategien.
- Kommunen bør sikre at eiermøter blir tilstrekkelig dokumentert.

Anbefalinger til Midt-Telemark og Nome Utvikling AS

- Selskapet bør treffe tiltak for å sikre at alle krav og forventninger i eierstrategien blir oppfylt.

Anbefalinger til Nome Investeringsselskap AS

- Selskapet bør treffe tiltak for å sikre at alle krav og forventninger i eierstrategien blir oppfylt.

Skien, 28. januar 2025

1. Innledning

1.1. Kontrollutvalgets bestilling

Dette oppdraget er bestilt av kontrollutvalget i Nome kommune i sak 17/24 Bakgrunnen for bestillingen er kommunens plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2027.¹

Reglene om eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap står i kommuneloven § 23-2, første ledd bokstav c og d, jf, § 23-3, § 23-4 og § 24-2, og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Om revisors innsynsrett i selskap, se vedlegg 2 om Metode og kvalitetssikring.

1.2. Problemstilling og revisjonskriterier

Rapporten handler om følgende problemstillinger:

- 1. Er kommunens eierskapsmelding i tråd med krav i kommuneloven?**
- 2. Har Nome kommune sikret at formålet med eierskapet i selskapene blir ivaretatt?**
- 3. Har selskapene ivaretatt og rapportert på krav og forventninger til resultatmål?**
- 4. Har selskapene ivaretatt krav og forventninger til styret og styrets arbeid?**

Revisjonskriteriene² i denne forvaltningsrevisjonen er hentet fra kommunens eierskapsmeldinger, eierstrategier for de to selskapene, kommunens næringsplaner, KS' *Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll*, aksjeloven og kommuneloven.

Kriteriene framgår under hver problemstilling nedenfor.

1.3. Avgrensning

Vi vil undersøke forholdene i perioden etter at gjeldende eierstrategier ble vedtatt i henholdsvis juni 2022 (MTNU) og oktober 2022 (NI). Siste regnskapsår vi har undersøkt er 2023.

1.4. Metode og kvalitetssikring

I hovedsak svarer vi opp problemstillingene ved hjelp av informasjon fra offentlige registre og skriftlige kilder som eierskapsmeldinger, eierstrategier, planer, årsmeldinger, politiske saker m.m.

Vi har også intervjuet/fått informasjon fra sentrale personer i kommunen og i selskapene.

Det står mer om metode og tiltak for kvalitetssikring i vedlegg 2 til rapporten.

¹ Bestillingen gjelder både en eierskapskontroll og en forvaltningsrevisjon i selskap, jf. RSK 001 og RSK 002.

² Det skal alltid etableres revisjonskriterier i forvaltningsrevisjon, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 15. Revisjonskriterier er de regler og normer som gjelder innenfor det området vi skal undersøke. Revisjonskriteriene er grunnlaget for revisors analyser, vurderinger og konklusjoner. Med utgangspunkt i problemstillingen(e) skal revisor etablere kriterier, jf. RSK 002 pkt. 14. Kriterier er de krav, normer og/eller standarder som utøvelsen av eierskapet skal vurderes opp mot.

1.5. Uttalelsene fra eierrepresentant og selskap

Rapporten er sendt til uttalelse til kommunen v/ eierrepresentant og selskapene MTNU og Nome Investeringsselskap AS, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 14.

Leder i MTNU skriver i en e-post at beskrivelsene og konklusjonene i utkast til rapport er greie, og at selskapet ut over det ikke har behov for å kommentere rapporten ytterligere.

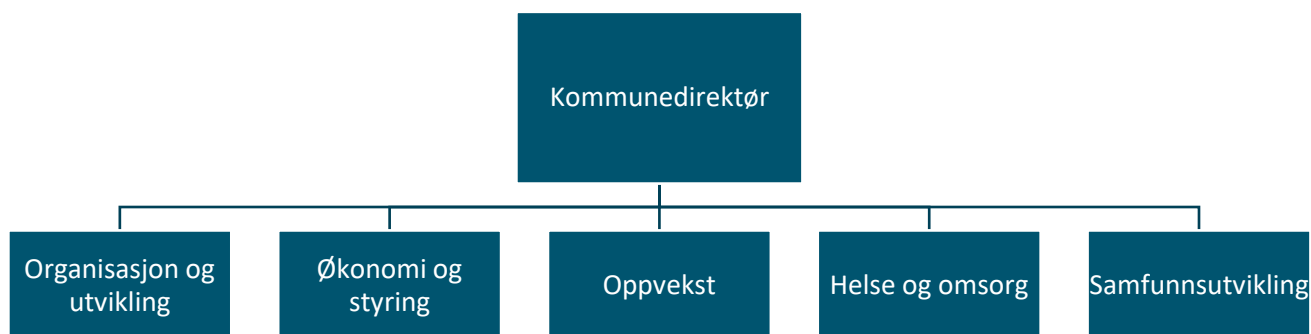
Styreleder i Nome Investeringsselskap AS skriver i en e-post at selskapet ikke har kommentarer til høringsutkastet.

Uttalelsen fra kommunens eierrepresentant til høringsutkastet har ført til endringer i den endelige rapporten. I all hovedsak er det i rapporten tatt hensyn til de kommentarer/korrigeringer som lå i høringssvaret. Endringer i faktadelen har også ført til endringer i enkelte vurderinger og konklusjoner.

Uttalelsen fra kommunen ligger i vedlegg 1.

2. Om kommunen og næringsarbeidet

Nome kommune har slik overordnet organisering:

Arbeid med næringsutvikling ligger organisatorisk inn under kommunalområdet samfunnsutvikling, men kommunen har ingen medarbeidere som særskilt arbeider med næringssspørsmål. Kommunedirektøren sier at i all hovedsak skjer kommunens næringsarbeid gjennom Midt-Telemark og Nome Utvikling AS.

Midt-Telemark og Nome Utvikling AS

Midt-Telemark og Nome Utvikling AS er et regionalt næringsutviklingselskap for kommunene Nome og Midt-Telemark. *Selskapets formål å fremme næringsutvikling i Midt-Telemark og Nome. Selskapet skal drives på non profit grunnlag. Det er ikke selskapets formål å maksimere avkastning eller akkumulere verdier og virksomheten skal over tid gå i balanse. Selskapet har ikke anledning til å utbetale utbytte.*³

Selskapet ble etablert i oktober 2003. De to kommunene eier til sammen 51 % av aksjene, fordelt på Nome kommunen med 21 % og Midt-Telemark kommune med 30 %. De resterende 49 % av aksjene er fordelt på 30 private aksjonærer. Det er ved utgangen av 2024 fire ansatte i selskapet.

Nome Investeringsselskap AS

Nome Investeringsselskap har som formål å *utvikle og opparbeide eiendommer til bo- og næringsformål med hovedvekt på tilrettelegging i tidligfasen. Selskapet kan inngå samarbeid med aktører innen eiendomsutvikling og eiendomsdrift, herunder delta i andre selskaper. Selskapet skal drive forretningsmessig med avkastning som er vanlig i bransjen.*⁴

³ Kilde: Selskapets vedtekter

⁴ Kilde: Brønnøysundregistrene

Nome Investeringsselskap ble stiftet i august 1975. Kommunen eier 97 % av aksjene, de resterende 3 % eier Nome næringsforum.⁵ Selskapet har ingen fast ansatte, men leier inn daglig leder i 40 % stilling.

Selskapet har to heleide datterselskap; Lunde Slusepark Drift AS og Ulefoss Bryggepark Drift AS. Videre har selskapet eierinteresser i MTNU (6 %), Sagamoen Eiendom AS (44 %) og Nome Eiendom AS (30 %).

⁵ Nome Næringsforening er en medlemsforening for næringsdrivende og bedrifter i Nome med formål å fremme felles interesser som fremmer rammevilkår for å drive næring i Nome.

3. Problemstilling 1 – Kommunens eierskapsmelding

Er kommunens eierskapsmelding i tråd med krav i kommuneloven?

3.1. Revisjonskriterier

Det følger av kommuneloven § 26-1 at kommunestyret minst en gang i valgperioden skal vedta en eierskapsmelding:

Kommuner og fylkeskommuner skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv.

Eierskapsmeldingen skal inneholde

- a) *kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring*
- b) *en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i*
- c) *kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b.*

Eierskapsmeldingen skal minimum inneholde kommunens prinsipper for eierstyring, gi en oversikt over selskap, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i, og angi kommunens formål med sine eierinteresser.

Av kommuneloven § 4-1 går det frem at kommunen aktivt skal informere om egen virksomhet og om virksomhet som andre rettssubjekter utfører på vegne av kommunen. Det skal også legges til rette for at alle skal få tilgang til slik informasjon.

På dette grunnlaget har vi utledet følgende revisjonskriterier:

- **Kommunestyret skal behandle kommunens eierskapsmelding i hver valgperiode**
- **Kommunens eierskapsmelding skal minimum gi informasjon om**
 - **kommunens eierskapsprinsipper**
 - **oversikt over kommunens eierskap**
 - **kommunens formål med eierskap i virksomhetene**
- **Eierskapsmeldingen og informasjon om eierskapet skal være lett tilgjengelig for befolkningen**

3.2. Eierskapsmelding – kommunelovens krav - data

3.2.1. Behandling av eierskapsmeldingen

Nome kommunes eierskapsmelding 2024-2028 er vedtatt i kommunestyret 9. april 2024 (K-sak 22/24). Eierskapsmeldingen består av tre deler:

- Del 1 Prinsipper og retningslinjer
- Del 2 Selskapsoversikt
- Del 3 Interkommunale samarbeid, stiftelser, legat og medlemskap

3.2.2. Krav til minimumsinformasjon

Eierskapsprinsipper

I eierskapsmeldingens del 1 finner vi (i kapittel 1) en innledning om kommunelovens krav om å utarbeide eierskapsmelding, litt om KS Eierforums anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll⁶, og om eierskapsmeldingens oppbygning.

Kapittel 2 tar for seg ulike selskapsformer og alternative organisasjonsformer i kommunal sektor.

I Kapittel 3 er en gjennomgang av ulike motiv for selskapsetablering/eierskap:

- Finansielt motiv
- Politisk motiv
- Effektivisering av tjenesteproduksjon.
- Samfunnsøkonomisk motiv
- Regionalpolitisk posisjonering

Kapittel 4 omhandler vurdering og valg av selskapsform – konsekvens for eierstyring.

Kapittel 5 omhandler krav til forvaltningsrevisjon i selskap og eierskapskontroll.

Kapittel 6 tar for seg selskap og andre organisasjonsformers forhold til sentralt lovverk som offentlighetsloven, forvaltningsloven og anskaffelsesregelverket.

I kapittel 7 er temaet forutsetninger for et godt eierskap:

Når kommunen velger å organisere en del av kommunens virksomhet i aksjeselskaper eller interkommunale selskaper endres betingelsene for folkevalgt styring og kontroll. Kommunestyret får en eierrolle og må styret selskapet gjennom selskapets eierorgan. Denne rolleendringen endrer imidlertid ikke kommunestyrets ansvar for kommunens samlede virksomhet.

Krav rettet mot eier:

- *Det skal være åpne forhold rundt kommunens eierskap:*
 - *Meroffentlighet bør være et prinsipp.*
 - *Det bør være åpne forhold rundt valg av styremedlemmer.*
 - *Det bør være åpne forhold rundt godtgjørelser til styret.*

⁶ KS folkevalgtprogram 2019-2023: Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll; ISBN 978-82-93100-69-0

- *Kommunen fremmer sine interesser gjennom generalforsamling og representantskap:*
 - *Politisk vedtatt eierstrategi binder deltakerne i generalforsamling og representantskap.*
 - *Det bør utarbeides en eieravtale som viser forholdet mellom eierne, informasjon til eierne utenom generalforsamling/representantskap, selskapets virksomhet og valg av styre.*
- *Kommunen setter klare mål for eierskapet. Styret har ansvaret for realisering av målene.*

Krav rettet mot selskapet:

- *Selskapet skal være bevisst sitt samfunnsansvar*
- *Eierne skal behandles likt*
- *Selskapets åpningsbalanse skal være tilpasset formålet med eierskapet og selskapets situasjon*
- *Lønns- og insentivordninger bør utformes slik at de fremmer verdiskapingen og skal være rimelige. Hovedprinsippet bør være at selskap med kommuner som eiere, følger kommunale lønnsvilkår*
- *Styret skal ha nødvendig kompetanse, kapasitet og mangfold*
- *Styret skal overfor daglig leder, på selvstendig grunnlag, ha en aktiv rolle med tanke på service, kontroll, strategi og ressursituasjon/-bruk*

Kapittel 8 beskriver ulike roller i forbindelse med kommunens eierskap. Om kommunestyrets rolle heter det:

- *Kommunestyret er kommunens øverste myndighet og er ansvarlig for at eierskapet utøves på en forsvarlig måte slik at de betydelige verdiene og oppgavene som ligger i selskapene forvaltes i sammenheng med kommunens helhetlige tjenesteproduksjon og til beste for kommunens innbyggere. Formålet med og rammene for kommunens eierskap fastsettes av kommunestyret i denne eierskapsmeldingen*

Kommunestyret har delegert utøvelsen av den kommunale eierrollen til formannskapet.

Formannskapet skal:

- *i forkant av møter i eierorganene vurdere de sakene som skal behandles der*
- *instruere kommunens representant i eierorganet*
- *foreslå kandidater til valgkomitéer for de ulike selskapene*
- *foreslå kandidater til styret i de tilfeller selskapene ikke har egen valgkomité*

Ifølge eierskapsmeldingen er det ordfører som er kommunens eierrepresentant og deltar i representantskapsmøter i interkommunale selskaper, generalforsamling i aksjeselskaper, eiermøter og årsmøter.

Kommunedirektøren skal legge til rette for oppfølging av kommunens eierskap gjennom å saksbehandle og tilrettelegge for politiske vedtak i eiersaker, bistå ordfører og andre i å utøve eierstyring på vegne av kommunen, holde oversikt over kommunens eierskap og oppdatere kommunens eierskapsmelding

I eierskapsmeldingens kapittel 9 finner vi retningslinjer for eierskap, ledelse og kontroll av selskap. Utgangspunkt for kommunens retningslinjer er KS Eierforum sine 21 råd om eierskap.

Oversikt over kommunens eierskap og formålet med eierskapet

Eierskapsmeldingens del 2 inneholder oversikter over aksjeselskap (AS) og interkommunale selskap (IKS). Først i tabellform med selskapene, kommunens eierandel og stikkord for formål/motiv for eierskapet:

Tabell 1 Oversikt fra eierskapsmeldingen - kommunens eierskap i aksjeselskap

Selskap	Eierandel i %	Formål/motiv for eierskapet
Nome Investeringsselskap AS	96,00	Samfunnsøkonomisk motivert
Midt- Telemark Kraft AS	48,40	Finansielt motivert
Telemark Energi AS	40,00	Finansielt motivert
Midt-Telemark og Nome Utvikling AS	21,00	Samfunnsøkonomisk motivert
Visit Bø AS	16,68	Samfunnsøkonomisk motivert
IDEA Kompetanse AS	10,00	Samfunnsøkonomisk motivert
Skien Dalen Dampskipsselskap AS	8,24	Regionalpolitisk posisjonering
Haukelivegen AS	2,86	Regionalpolitisk posisjonering
Visit Telemark AS	1,05	Regionalpolitisk posisjonering
Kommunekraft AS	0,30	Effektivisering av tjenesteproduksjon

For hvert selskap følger videre en mer detaljert oversikt over alle selskapene, her eksemplifisert med informasjonen om Midt-Telemark og Nome Utvikling AS.

Tabell 2 Tabell hentet fra Nome kommunes eierskapsmelding - informasjon om MTNU AS

Formål	Selskapets formål er å fremme næringsutvikling i Midt-Telemark. Selskapet skal drives på non-profit grunnlag. Det er ikke formålets formål å maksimere eller akkumulere verdier og virksomheten skal over tid gå i balanse. Selskapet har ikke anledning til å utbetale utbytte
Nome kommunes eierandel	21 %
Motiv for eierskapet	Samfunnsøkonomisk motivert
Styringsdokument	Vedtekter vedtatt 2022

	Eierstrategi vedtatt 14.06.2022 Styreinstruks
Styringsorgan	Generalforsamling Styre
Kommunens representant	Ordfører
Styre	Jon Hesthag (leder), Rønnaug Thoen, May-Lis Kleven, Lars Kåre Haugen, Live Semb Vestgarden, Ottar Langåsdalen, Ole Terje Sannes
Honorar⁷	Styreleder: 41.600,- Styremedlem: 1.800,- per møte Lønn daglig leder: 881.677,-
Forretningsadresse	Midt-Telemark

Tilsvarende oversikt og informasjon om hvert selskap finner vi for de interkommunale selskapene kommune har eierskap i:

Tabell 3 Oversikt fra eierskapsmeldingen - kommunens eierskap i interkommunale selskap

Selskap	Eierandel i %	Formål/motiv for eierskapet
Indre Agder og Telemark avfallsselskap IKS	46,90	Effektivisering av tjenesteproduksjon
Nome og Midt-Telemark Næringsfond IKS	41,00	Finansielt motivert
Vestfold og Telemark revisjon IKS	2,21	Effektivisering av tjenesteproduksjon
Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS	1,80	Effektivisering av tjenesteproduksjon
Interkommunalt arkiv for Vestfold og Telemark IKS	1,49	Effektivisering av tjenesteproduksjon
Gea Norvegica Geopark IKS	1,38	Regionalpolitisk motivert
110 Sør-Øst IKS	0,90	Effektivisering av tjenesteproduksjon

Del 3 av kommunen eierskapsmelding omfatter oversikt over kommunale foretak, interkommunale samarbeid, stiftelser, legater og medlemskap. Som i del 2 av eierskapsmeldingen er det også i del 3 først en samlet oversikt over foretakene/samarbeidene, og deretter mer detaljert informasjon om hver instans, tilsvarende den vi viser over (tabell 2).

⁷ Honorar til daglig leder er pr oktober 2024 ifølge rapportering til kommunen kr 940 000

3.2.3. Åpenhet og tilgjengelighet

Vi har gjort søk på ordene *eierskap* og *eierskapsmelding* på kommunens nettsider.⁸ Begge søk ledet oss til informasjon om kommunens eierskap og eierskapsmelding for 2024-2028:

Figur 1 Utklipp fra kommunens nettside

Eierskapsmelding (Artikkel)

<https://www.nome.kommune.no/tjenester/politikk-og-organisasjon/kommunale-selskap-og-interkommunalt-samarbeid/retningslinjer-og-veileder-for-kommunalt-eierskap/>
23.06.2022 (Sist endret : 22.04.2024)

Eierskapsmelding 2024-2028 del 2 Selskapsoversikt (Fil)

https://www.nome.kommune.no/_f/p9/i00f10fe1-6133-4b0e-a983-441fa0cb7b8a/eierskapsmelding-del-2-selskapsoversikt.pdf
22.04.2024

Eierskapsmelding 2024-2028 del 1 Prinsipper og retningslinjer (Fil)

https://www.nome.kommune.no/_f/p9/iedd708bd-99c4-493a-b54d-71eb578925ac/eierskapsmelding-del-1-prinsipper-og-retningslinjer.pdf
22.04.2024

Eierskapsmelding 2024-2028 del 3 Interkommunalt samarbeid, stiftelser, legat og medlemskap (Fil)

Eierskapsmelding 2024-2028 del 3 Interkommunalt samarbeid, stiftelser, legat og medlemskap.pdf

https://www.nome.kommune.no/_f/p9/i9a3fda34-3d9f-4e80-9234-730082ce0aac/eierskapsmelding-del-3-interkommunalt-samarbeid-stiftelser-legat-og-medlemskap.pdf
22.04.2024

I artikkelen *Eierskapsmelding* (første treff) er det henvisning til kommunelovens krav om å utarbeide eierskapsmelding, hvordan eierskapsmeldingen følges opp i kommunen, og det er lenker til de tre delene i kommunens eierskapsmelding. De tre neste treffene er direkte lenker til hver av de tre delene av eierskapsmeldingen.

⁸ Søk 30. oktober 2024.

Figur 2 Utklipp fra Nome kommunens nettside

EIERSKAPSMELDING

Etter kommuneloven § 26-1 skal kommunen minst en gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret selv.

Eierskapsmeldingen består av tre deler:

- Del 1 presenterer aktuelle selskapsformer, felles prinsipper og strategier for god eierstyring i de ulike selskapsformene, samt regler og prosedyrer for politisk og administrativ utøvelse av eierstyringen.
- Del 2 omtaler selskap som Nome kommune eier eller deltar i – og formålet/motivet med disse.
- Del 3 gir en oversikt over interkommunalt samarbeid som Nome kommune deltar i og stiftelser som kommunen har vært med på å opprette. Interkommunalt samarbeid og stiftelser er ikke underlagt de samme retningslinjer og prosedyrer som gjelder for eierskap i aksjeselskap og interkommunale selskap.

Hoveddelen rulleres hvert fjerde år, etter valg av nytt kommunestyre, og selskapsdelen rulleres årlig, i august i forbindelse med selskapenes rapportering av regnskap.

[Eierskapsmelding 2024-2028 del 1 Prinsipper og retningslinjer.pdf \(PDF, 645 kB\)](#)

[Eierskapsmelding 2024-2028 del 2 Selskapsoversikt.pdf \(PDF, 347 kB\)](#)

[Eierskapsmelding 2024-2028 del 3 Interkommunalt samarbeid, stiftelser, legat og medlemskap \(PDF, 323 kB\)](#)

Publisert: 23.06.2022 11.32 Sist endret: 22.04.2024 09.40

Ved søk i søkemotoren Google på *eierskapsmelding Nome kommune* kom kommunens aktuelle nettside med eierskapsmeldingen opp.⁹

I eierskapsmeldingen er det i kapittel 9 vist til KS' råd om at *alle som påtar seg styreverv og som sitter i ledelsen i kommunale foretak og selskaper bør registreres i KS styrevervregister*.¹⁰ Videre fastslås det i eierskapsmeldingen at for Nome kommune betyr dette at:

- *Lenke til styrevervregisteret er tilgjengelig på kommunens nettside.*
- *Alle folkevalgte og ledere som påtar seg styreverv skal registrere disse i styrevervregisteret.*

Vi gjorde et søk på ordene *styreverv, styrevervregisteret og KS* på kommunens nettsider uten å få opp noen lenke til styrevervregisteret. Det er imidlertid lenke til styrevervregisteret i selve eierskapsmeldingen (eierskapsmeldingens del 1, kap. 9.17).

⁹ Søk 30. oktober 2024.

¹⁰ KS styrevervregister: [KS styrevervregister - KS](#) .

Ved å søke på Nome kommune i styrevervregisteret finner vi at en rekke folkevalgte og ansatte i administrasjonen er registrert i registeret.¹¹

Hverken MTNU eller Nome Investeringsselskap har vært registrert i styrevervregisteret.

3.3. Revisors vurdering av kommunens eierskapsmelding

Kommunestyret skal behandle kommunens eierskapsmelding i hver valgperiode

Nome kommune vedtok i april 2024 eierskapsmelding for valgperioden 2024-2028. Dette er i samsvar med kommunelovens § 26-1, som sier at kommunestyret selv i hver valgperiode skal vedta eierskapsmelding for kommunen. I og med at eierskapsmeldingen skal være førende for eierstyringen, er det etter vår vurdering hensiktsmessig å vedta den tidlig i perioden, slik Nome har gjort.

Krav til minimumsinformasjon

Eierskapsmeldingen 2024-2028, del 1, inneholder prinsipper for kommunens eierskap.

Eierskapsmeldingens del 2 og 3 inneholder lister over de selskap og samarbeid kommunen er involvert i. Listene inneholder kommunens formål med eierskapet. Det foreligger også mer detaljert informasjon om hvert selskap kommunen har eierinteresser i.

Kravene i kommuneloven § 26-1 om hva en eierskapsmelding skal inneholde er etter vår vurdering ivaretatt.

Eierskapsmeldingen og informasjon om eierskapet skal være lett tilgjengelig for befolkningen

Etter vår vurdering er informasjonen om eierskapsmeldingen og kommunens eierskap lett tilgjengelig for kommunens innbygger og eventuelle andre interesserte.

Det er viktig å skape åpenhet om hvilke roller enkeltpersoner i kommunen og kommunens selskaper har. Registrering i KS styrevervregister er ett tiltak for å skape åpne forhold. Det er positivt at kommunens politikere og sentralt ansatte i all hovedsak har vært registrert i KS styrevervregister.

KS Styrevervregister avvikles i sin nåværende form fra 31.03.2025. Dette begrunner KS med at *styrevervregisteret ikke lenger imøtekommer kommunesektorens og allmennhetens behov, verken teknisk og funksjonelt. KS vil fremover vurdere hvilke løsninger som kan være aktuelle for å ivareta åpenhet om roller, verv og interesser hos folkevalgte og ledere i kommunesektoren.* Kommunen bør oppdatere eierskapsmeldingen i tråd med disse endringene, og vurdere eventuelle nye ordninger og anbefalinger fra KS.

¹¹ Søk 10. oktober 2024.

4. Problemstilling – Mål og informasjon

Har Nome kommune sikret at formålet med eierskapet i selskapene blir ivaretatt?

4.1. Revisjonskriterier

Mål og resultatmål

I kommunens eierskapsmelding er det vist til at formålet med eierskapet i de to selskapene MTNU og Nome Investeringsselskap er *samfunnsøkonomiske motivert*. Nærmere om formålet med eierskap i MTNU er:

Selskapets formål er å fremme næringsutvikling i Midt-Telemark. Selskapet skal drives på non-profit grunnlag. Det er ikke formålets formål å maksimere eller akkumulere verdier og virksomheten skal over tid gå i balanse. Selskapet har ikke anledning til å utbetale utbytte.

Og videre om formålet med eierskapet i Nome Investeringsselskap:

Selskapets virksomhet består i å utvikle og opparbeide eiendommer til bo- og næringsformål med hovedvekt på tilrettelegging i tidligfasen. Selskapet kan inngå samarbeid med aktører innen eiendomsutvikling og eiendomsdrift, herunder delta i andre selskaper. Selskapet skal drive forretningsmessig med avkastning som er vanlig i bransjen

Ifølge kommunens eierskapsmelding er det også en forutsetning for godt eierskap at kommunen setter klare mål for eierskapet. Det skal utarbeides en eierstrategi for de viktigste selskapene – og strategien skal vurderes hvert 4. år (i starten av hver valgperiode).

Informasjon

I KS' *Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll* er en av anbefalingene at kommunestyret bør få en årlig rapport om økonomi og andre vesentlige forhold i selskapene kommunen har eierinteresser i.

KS anbefaling	KS sin utdyping av anbefalingene
4. Utarbeide en årlig eierskapsmelding eller rapport om selskapene for kommunestyret eller fylkestinget	Kommunestyret eller fylkestinget bør årlig få en rapport om tilstanden (økonomi, spesielle forhold osv.) for selskapene

KS' anbefaling nr. 4 omhandler eiermøter:

KS anbefaling	KS sin utdyping av anbefalingene
6 Holde jevnlig eiermøter	Det bør jevnlig gjennomføres eiermøter for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet.

KS' *Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll* viser til at eierne kan ha behov for å diskutere strategier seg imellom, uten å treffe formelle beslutninger. Eiermøter kan være en arena for slike samtaler. Et eiermøte er ikke lovregulert og er en uformell arena der det ikke skal treffes vedtak, men hvor både eierne og selskapet kan ha gjensidig informasjonsutveksling, forventningsavklaringer og drøfte generell utvikling og rammevilkår for virksomheten.

Det kan være hensiktsmessig å dokumentere eiermøter med innkalling med dagsorden og referat.

KS' *Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll* har også anbefalinger for å sikre folkevalgte mulighet for å behandle saker før generalforsamlinger, og bidra til at kommunen får kunnskap om og dialog med selskapene.

KS anbefaling	KS sin utdyping av anbefalingene
8 Sørge for bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamlinger og representantskapsmøter	Bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamlinger og representantskapsmøter bør tas inn i vedtektene, slik at det tas hensyn til kommunens behov for å ha tid til å behandle aktuelle saker.

Med bakgrunn i dette har vi utledet følgende revisjonskriterier:

Kommunen bør

- **sette klare mål for selskapene.**
- **sikre seg nødvendig informasjon om selskapenes måloppnåelse gjennom møtevirkosomhet og krav om rapportering.**

4.2. Midt-Telemark og Nome Utvikling AS - data

4.2.1. Mål og resultatmål

Kommunen har vedtatt eierstrategi for MTNU (14.06 2022, K-sak 58/22).¹² I eierstrategien finner vi følgende om kommunens krav og forventninger til resultatmål:

Omsetning

¹² Hva med Midt-Telemark kommune.....?

Omsetning vil variere fra år til år avhengig av antall og type prosjekter og omfang av innleie av prosjektjenester. Omsetningen i 2020 var kr 4.738.000, -

Lønnsomhet

Lønnsomheten er vedtektsfestet til å være et resultat tilnærmet i balanse. MTNU har i de fleste år et mindre overskudd og har slik sett opparbeidet noe egenkapital.

Utbytte

Det er vedtektsfestet at det ikke kan tas utbytte.

Annet – Kommunalt næringsapparat

- Utarbeide forslag til rullert strategisk næringsplan hvert 4. år
- Utarbeide forslag til handlingsplan til strategisk næringsplan hvert 2. år
- Fasilitere møter for koordinering av næringsarbeidet på administrativt nivå for hver kommune
- Saksbehandle nærings saker for kommunene etter behov
- Sikre god dialog med det øvrige næringsapparatet til kommunene.
- Tilby styresekretærfunksjon/observasjonsstatus til det øvrige kommunale næringsapparatet der det er naturlig og etter nærmere avtale og kompensasjon

I tillegg til de krav og forventninger til mål og resultatmål som ligger i eierstrategien, arbeider MTNU på oppdrag fra kommunene for å nå mål satt i Strategisk næringsplan 2020-2032 med tilhørende handlingsplaner. Sist vedtatte handlingsdel til strategisk næringsplan er for perioden 2024-2025. I planen er det vedtatt 12 mål. For hvert av målene ligger det strategier for å nå målene og indikatorer for å kunne se effekt eller måloppnåelse. Det er videre knyttet tiltak til målene, og MTNU er ansvarlig (helt eller delvis) for svært mange av tiltakene. Her eksemplifisert med tiltak for mål nr. 7, *Regionen skal være attraktiv med tanke på ny næringsetablering*:

Pri	Tiltak	Effekt	Ansvarlig
1	Attraktive og ferdig regulerte Næringsarealer. (se mål 1). Tilrettelegge for bedre utnyttelse av eksisterende næringsareal	Nok tilgjengelig og attraktive næringsareal	MT og Nome kommuner. MTNU holder oversikt over ledige arealer
2	Finne egnede arealer og legge til rette for produksjon av fornybar kraft	Nok tilgjengelig kraft for eksisterende og nytt næringsliv	MT og Nome kommuner
3	Start – Opp Telemark. Utvikle regionalt finansiert nettverk og samarbeid. Felles markedsføring av Start-opp tilbudet i regionen	Utnytte kompetanse i hele etablerernettverket til beste for gründere	MTNU

4	Utrede mulighet for gass og ladestasjon for tungbiler	Infrastruktur tilgjengelig for det grønne skiftet	MTNU
5	Etablere kursserie for etablering av bedrift for innvandrere/flyktninger i samarbeid med Start-Opp nettverket	Innvandrere/flyktninger kommer ut i jobb – bidrar til å dekke kompetansebehov i næringslivet	MTNU
6	Kurs for bedrifter innen digitalisering og kunstig intelligens	Oppdaterte og konkurransedyktige bedrifter	MTNU

4.2.2. Informasjon

I kommunens eierskapsmelding er det slått fast at

- *kommunen skal fremme forslag om å vedtektsfeste minst 6 ukers frist for utsending av saksdokumenter.*
- *sakspapirer til møter i eierorganet skal legges fram som sak for formannskapet (eierutvalget) for behandling slik at kommunens representant har tydelige mandat med seg i eierorganet.*
- *både eier og selskap skal ta initiativ til eiermøter ved behov.*
- *for selskap der Nome kommune eier mer enn 50 prosent eierskap skal det være minst ett årlig eiermøte.*
- *for selskap der Nome og Midt-Telemark kommuner har mer enn 51 prosent eierskap til sammen skal det være minst ett årlig felles eiermøte.*

Også i de respektive eierstrategiene er det satt krav og forventninger til eiernes samhandling med styrene. I eierstrategien for Midt-Telemark og Nome Utvikling står det følgende:

Eiermøter

Det skal være minst ett årlig eiermøte for alle eierne. Selskapet skal innkalle til eiermøtet. Både selskap og eiere kan ta initiativ til eiermøter ut over dette.

Annen form for eierdialog

Nome og Midt-Telemark interkommunale politiske råd (IPR)¹³ skal ha to møter i året der næringsutvikling er tema, i juni og i september hvert år. Til disse møtene inviteres MTNU AS, Visit Bø AS og Nome og Midt-Telemark landbrukskontor. Tema for møtet i juni er rapportering og evaluering av status på fastsatte mål. Møtet i september er et "bestillingsmøte" der en i fellesskap blir enige om hvilke næringspolitiske oppgaver som skal prioriteres for neste år, gitt de målene og strategiene som ligger i felles næringsplan. Dette skal følges opp i det

¹³ Nome og Midt-Telemark interkommunale politiske råd med hjemmel i kommunelovens § 18-1. Midt-Telemark kommune er vertskommune

kommunale budsjett- og økonomiplanarbeid. Målet er å styrke samarbeidet og på den måten stå best mulig rustet i dialogen med statlige og regionale aktører som blant annet Vestfold og Telemark fylkeskommune. Hver kommune kan ha egne møter med næringssselskapet som tjenesteprodusent ved behov.

Rapportering

Det forventes at selskapet årlig rapporterer på status og måloppnåelse i forhold til de mål, strategier og tiltak som er vedtatt i strategisk næringsplan og tilhørende handlingsplan. Dette er en rapportering knyttet til den tjenesteyting som selskapet gjør og kommer dermed i tillegg til årsberetningen som legges fram på generalforsamlingen.

Praksis

Vi ser her på kontakten mellom kommunen og selskapet, og informasjon gitt i årene 2023 og 2024.

Selskapet inviterte til eiermøte 9. mars 2023. På dagsorden var bl.a. selskapets oppfølging av kommunenes eierskapsmeldinger, rutiner for regulering av eierbidrag, eierandeler-fordeling mellom kommunen og arbeid med utenforskap/inkludering. Deltakere på møtet var ledelsen i MTNU, representanter for de to kommunene (politisk og administrativ ledelse) og representanter for enkelte av de andre aksjonærene.¹⁴

En gjennomgang av protokoller for møter i Nome og Midt-Telemark IPR våren 2023 viser at det ikke har vært saker som omhandlet rapportering og evaluering av status på fastsatte mål for MTNU. Leder i MTNU var til stede på møtene 3. februar og 5. mai.

Formannskapet behandlet 30. mai 2023 innkalling til generalforsamling i MTNU 14. juni 2023 (F-sak 47/23). Selskapet har vedtektsfestet at innkallinger til generalforsamlinger skal være sendt 6 uker før møtet holdes. Innkallingen er datert 27. april 2023. Protokoll fra generalforsamlingen 14. juni ble lagt fram som referatsak i formannskapets møte 17. oktober 2023.

Kommunestyret behandlet 19. september 2023 saken *Eierskap 2023 - Status og vurdering* (sak 47/23). Vedlagt saken fulgte rapporteringsskjemaet *selskapsinformasjon* for de enkelte selskapene, deriblant fra MTNU.¹⁵ I rapporteringsskjemaet blir det gitt tilbakemelding på krav forventninger som er stilt i eierskapsmeldingen/eierstrategien. Som vedlegg til skjemaet fulgte også selskapets vedtekter og styreinstruks.

¹⁴ Nome Investeringsselskap, Midt-Telemark eiendomsselskap, Ragnar Otterstad og teksten Camping var på eiermøtet

¹⁵ Sendt inn 29.06.2023

MTNU inviterte til eiermøte 8. april 2024. På dagsorden var bl.a. status og resultater for gjennomføring av handlingsplan 2022-2023, selskapets oppfølging av eierskapsmeldingen og åpen post. Deltakere på møtet var foruten MTNU kommunene og tre andre aksjonærer.¹⁶

En gjennomgang av protokoller for møtene i Nome og Midt-Telemark IPR høsten 2023 viser at det ikke har vært saker om hvilke næringspolitiske oppgaver som skulle prioriteres gitt de mål og strategier som ligger i felles næringsplan. MTNU var ikke representert på noen av høstmøtene.

Nome og Midt-Telemark IPR behandlet på sitt møte 2. februar 2024 sak om *Handlingsplan til strategisk næringsplan for 2024-2025*. Leder i MTNU var til stede på møtet. Nome og Midt-Telemark IPR sluttet seg til planen. Under behandlingen ble det fremmet et ønske om:

....årlig møte med MTNU for evaluering av måloppnåelse for punktene i handlingsplanen. Daglig leder inviteres til evalueringsmøte i løpe av våren 2024 for å se på punktene fra forrige handlingsplan.

I Nome og Midt-Telemark IPR sitt møte 31. mai 2024 informerte leder i MTNU om handlingsplan til Strategisk næringsplan. I protokollen fra møtet står det bl.a.:

Pål Kleffeligård informerte om handlingsplan til Strategisk næringsplan, hva målene var i 2023 og hva de er i 2024. Det er ønske om at dette tas opp igjen med en gjennomgang av måloppnåelse til høsten.

Formannskapet behandlet 19. mars 2024 *Strategisk næringsplan for Nome og Midt-Telemark kommuner – fastsetting av handlingsplan 2024-2025* (F-sak 17/24). Endelig behandling i kommunestyret skjedde 9. april 2024 (K-sak 18/24)

Formannskapet behandlet 28. mai 2024 sak om innkalling til MTNU sin generalforsamling 12. juni 2024 (F-sak 55/24). Som vedlegg til saken lå årsmelding 2023 og årsrapport 2023 (regnskapet). Innkallingen til generalforsamlingen er datert 30. april 2024. Protokoll fra MTNU sin generalforsamling 12. juni 2024 ble lagt fram som referatsak for formannskapet 25. juni 2024 (Referatsak 29/24).

Kommunestyret behandlet 1. oktober 2024 saken *Eierskap 2024 - Status og vurdering* (sak 77/24). I saksframlegget skriver kommundirektøren bl.a. at ... *saken er ment som en orientering til kommunestyret, men er samtidig en anledning for kommunestyret til å be om enkeltsaker knyttet til selskap eller tema for nærmere vurdering*. Vedlagt saken fulgte rapporteringsskjemaet *selskapsinformasjon* for de enkelte selskapene.¹⁷ I rapporteringsskjemaet fra MTNU blir det gitt tilbakemelding på krav forventninger som er stilt i eierskapsmeldingen/eierstrategien. Som vedlegg

¹⁶ Nome Investeringsselskap, Idea kompetanse og Ragnar Otterstad deltok på eiermøtet.

¹⁷ Sendt inn 17.06.2024

til skjemaet fulgte også selskapets vedtekter, styreinstruks, strategisk næringsplan 2020-2032 og strategisk næringsplan handlingsplan 2024-2025.

Nome og Midt-Telemark IPR har hatt fire møter høsten 2024:

- På møtet 20. september var ikke daglig leder i MTNU til stede. Rapportering fra MTNU sto ikke på dagsorden.
- På møtet 18. oktober var daglig leder i MTNU til stede. Rapportering fra MTNU sto ikke på dagsorden.
- Daglig leder i MTNU hadde forfall til møtet 15. november. Rapportering fra MTNU sto ikke på dagsorden.
- På møtet 13. desember var daglig leder for MTNU til stede og orienterte om status på tiltak i handlingsplanen. I protokollen heter det at tema på neste møte skal være hvordan MTNU skal rapportere.

Rapportering knyttet til den tjenesteyting som selskapet gjør skal komme i tillegg til årsberetningen som legges fram for generalforsamlingen (se side 23, *rapportering*). Vi får opplyst fra daglig leder i MTNU at selskapet ikke har levert slike rapporter i 2023 eller 2024.

4.3. Revisors vurdering - MTNU

Mål og resultatmål

I kommunens eierstrategi for MTNU er det stilt krav og forventninger til mål for selskapet.

I all hovedsak arbeider MTNU etter mål som er fastlagt i kommunenes strategiske næringsplan 2020-2032 med tilhørende årlige handlingsplaner. Etter vår vurdering har Nome kommune (sammen med Midt-Telemark kommune) gjennom handlingsplanene bestemt mål med tilhørende indikatorer/effekt mål. Dette gir mulighet for å vurdere selskapets måloppnåelse.

Informasjon

Kommunens eierskapsmelding og eierstrategi legger opp til at kommunen gjennom møtevirkosomhet og krav om rapportering får nødvendig informasjon om selskapenes måloppnåelse.

Vi ser også at praksis er i tråd med krav og forventninger i eierskapsmeldingen:

- Frister for innkallinger til generalforsamlinger er holdt.
- Saker om generalforsamlinger er lagt fram for behandling i formannskapet.
- Protokoller fra generalforsamlinger er lagt fram i referatsaker.
- Det er avholdt eiermøter de to siste årene

Kommunestyret har de siste årene hvert år fått en sak om kommunens eierskap til behandling. Vi mener dette er hensiktsmessig for å gi kommunestyret god og systematisk informasjon om de selskapene kommunen helt eller delvis eier. Saken åpner også opp for at kommunestyret kan be om enkeltsaker knyttet til selskap eller aktuelle tema for nærmere vurdering.

Eierstrategien har krav om at MTNU skal rapportere på og evaluere fastsatte mål i junimøtet til Nome og Midt-Telemark IPR. Vi har ikke funnet at dette ble gjort i 2023. Det ble heller ikke gjennomført noe "bestillingsmøte" i septembermøtet i 2023, slik det er forutsatt i eierstrategien. I 2024 har MTNU gitt informasjon til IPR om målsettinger og rapportert på status på tiltak i handlingsplanen.

MTNU har de to siste årene ikke rapportert til formannskapet på selskapets tjenesteyting. Denne rapporteringen skal ifølge eierstrategien komme i tillegg til årsberetningen som legges fram for generalforsamlingen. Kommunen bør følge opp at selskapet leverer rapport som forutsatt i eierstrategien.

4.4. Nome Investeringsselskap AS - data

4.4.1. Mål og resultatmål

Kommunen har vedtatt eierstrategi for Nome Investeringsselskap (04.10.2022, K-sak 67/22). I eierstrategien finner vi følgende om kommunens krav og forventninger til resultatmål:

Omsetning

Eier ber styret om å utarbeide årlige budsjett.

Lønnsomhet

Eierne forventer at selskapet gjennom sine aktiviteter har en inntjening som er på samme nivå som utgiftene slik at selskapet over tid er selvfinansierende.

Utbytte

Eierne har et langsiktig mål om utbytte som er vanlig i bransjen.

Kommunalt næringsapparat

Eierne forventer at Nome Investeringsselskap:

- *Følger opp det ansvar selskapet gis gjennom strategisk næringsplan med tilhørende handlingsplan.*
- *Følger opp øvrige oppgaver etter bestilling fra Nome kommune*

4.4.2. Informasjon

Eierskapsmelding har som viser i kap. 4.2.2 felles krav og forventninger til møter og informasjon:

- *kommunen skal fremme forslag om å vedtektsfeste minst 6 ukers frist for utsending av saksdokumenter.*
- *sakspapirer til møter i eierorganet skal legges fram som sak for formannskapet (eierutvalget) for behandling slik at kommunens representant har tydelige mandat med seg i eierorganet.*
- *både eier og selskap skal ta initiativ til eiermøter ved behov.*

- *for selskap der Nome kommune eier mer enn 50 prosent eierskap skal det være minst ett årlig eiermøte.*
- *for selskap der Nome og Midt-Telemark kommuner har mer enn 51 prosent eierskap til sammen skal det være minst ett årlig felles eiermøte.*

I tillegg til eierskapsmeldingens felles krav og forventninger til møter/informasjon, står det følgende om eiernes løpende interaksjon med styret i eierstrategien for Nome Investeringsselskap:

Eiermøter

Det skal være minst ett årlig eiermøte for alle eierne. Selskapet skal innkalle til eiermøte. Både selskap og eiere kan ta initiativ til eiermøter ut over dette.

Rapportering

Det forventes at selskapet årlig rapporterer på status og måloppnåelse i forhold til de mål, strategier og tiltak som er vedtatt i strategisk næringsplan og tilhørende handlingsplan. Dette er en rapportering knyttet til den tjenesteyting som selskapet gjør og kommer dermed i tillegg til årsberetningen som legges fram på generalforsamlingen.

Praksis

Den 14. desember 2022 ble det holdt ekstraordinær generalforsamling i selskapet. Tema var økning i selskapets aksjekapital. Det foreligger protokoll fra den ekstraordinære generalforsamlingen, men vi finner ikke at protokollen er lagt fram for formannskapet i noen av møtene vinteren/våren 2023. Vi fant heller ikke at innkalling til generalforsamling var lagt fram for formannskapet i forkant av møtet. Kommunen opplyser i høringen at årsaken til dette var at saken som ble behandlet på den ekstraordinære generalforsamlingen hadde vært en del av formannskapet og kommunestyrets budsjettbehandling. Kommunestyret vedtok budsjettet 13. desember 2022. Kommunen sier at eierrepresentanten derfor hadde med seg et klart mandat fra kommunestyret inn i den ekstraordinære generalforsamlingen.

I protokollene fra formannskapsmøtene framgår det at Nome Investeringsselskap har gitt orienteringer om selskapet og selskapets prosjekter i møte 17. april 2023.

Formannskapet behandlet 30. mai 2023 innkalling til generalforsamling i Nome Investeringsselskap 6. juni 2023 (F-sak 45/23). Innkallingen er datert 25. april 2023. Vi finner ikke at protokollen fra generalforsamlingen 6. juni er lagt fram for formannskapet. Kommunedirektøren opplyser at han ikke kan se at kommunen har mottatt protokollen.

Kommunedirektøren opplyser at protokoll fra ekstraordinær generalforsamling 14. juni 2023 ble lagt fram som referatsak i formannskapet 22. juni 2023. Vi finner ikke at innkalling til den ekstraordinære generalforsamlingen er lagt fram for formannskapet. Ifølge kommunen var det på

grunn av kort tidsfrist ikke anledning til å legge frem innkalling til formannskapet. Det vises til eierskapsmeldingens punkt om hvordan slike tilfeller skal håndteres:

Dersom det ikke er møte i formannskapet i tiden mellom utsending av sakspapir og møtet i eierorganet har ordfører ansvar for å avklare eierutvalgets syn – om nødvendig i form av ekstraordinært møte.

Daglig leder i selskapet opplyser at det ble avholdt tre eiermøter i 2023. Det foreligger ikke innkalling med dagsorden til møtene. Det foreligger referat fra ett av de tre møtene (møtet 28.02.2023).¹⁸ Styreleder i Nome Næringsforening sier han ikke kjenner til disse møtene. Kommunedirektøren opplyser at han ikke kjenner til disse møtene, men sier at det kan ha vært møter med ordfører. Nåværende ordfører opplyser at hun og varaordfører hadde et møte med selskapet for å få informasjon 25. oktober 2023.

Kommunestyret behandlet 19. september 2023 saken *Eierskap 2023 - Status og vurdering* (sak 47/23). Vedlagt saken fulgte rapporteringsskjemaet *selskapsinformasjon* for de enkelte selskapene, deriblant fra Nome Investeringsselskap. I rapporteringsskjemaet blir det gitt tilbakemelding på enkelte av de krav og forventninger som er stilt i eierskapsmeldingen/ eierstrategien.

I protokollene fra formannskapsmøtene framgår det at Nome Investeringsselskap har gitt orienteringer om selskapet og sine prosjekter i formannskapets møte 30. januar 2024.

Formannskapet behandlet 28. mai 2024 innkalling til Nome Investeringsselskaps generalforsamling 21. juni 2024 (F-sak 58/24). Innkallingen er datert 10. mai 2024. Protokollen fra generalforsamlingen 21. juni 2024 ble lagt fram som referatsak for formannskapet 3. september 2024 (Referatsak 31/24).

Kommunestyret behandlet 1. oktober 2024 saken *Eierskap 2024 - Status og vurdering* (sak 77/24). Vedlagt saken fulgte rapporteringsskjemaet *selskapsinformasjon* for de enkelte selskapene, deriblant fra Nome Investeringsselskap. I rapporteringsskjemaet blir det gitt tilbakemelding på krav forventninger som er stilt i eierskapsmeldingen/eierstrategien. Som vedlegg til skjemaet fulgte også selskapets vedtekter og styreinstruks.

Formannskapet behandlet 26. november 2024 innkalling til ekstraordinær generalforsamling 4. desember 2024. Innkallingen var udatert. Protokoll fra den ekstraordinære generalforsamlingen ble lagt fram som referatsak for formannskapet 28. januar 2025 (sak 1/25).

Ordfører opplyser at formannskapet og representant fra Nome Næringsforening hadde et eiermøte med investeringsselskapet 16. desember 2024. Det foreligger referat fra møtet.

¹⁸ 21.02.2023, 28.02.2023 og 25.10.2023

Rapportering om den tjenesteyting som selskapet gjør skal komme i tillegg til årsberetningen som legges fram for generalforsamlingen (se side 27, *rapportering*). Vi får opplyst fra leder i Nome investeringsselskap at selskapet ikke har levert noen slike skriftlige rapporter i 2023 eller 2024.

4.5. Revisors vurdering – Nome Investeringsselskap AS

Mål og resultatmål

I kommunens eierstrategi for Nome Investeringsselskap er det stilt krav og forventinger til mål for selskapet.

I handlingsdelen til strategisk næringsplan for 2024-2025 finner vi ingen mål eller tiltak som Nome investeringsselskap har ansvar for. Kommunen har de to siste årene heller ikke gitt selskapet særskilte bestillinger.

Informasjon

Etter vår vurdering legger kommunens eierskapsmelding og eierstrategi til rette for at kommunen gjennom møtevirkosmhet og krav om rapportering får nødvendig informasjon om selskapenes måloppnåelse.

Vi ser også at praksis i hovedsak er i tråd med krav og forventninger i eierskapsmeldingen.

Den årlige kommunestyresaken om eierskap gir anledning til å ta opp spørsmål knyttet til det enkelte selskap, også når det gjelder Nome Investeringsselskap. Nome Investeringsselskap har i tillegg både i 2023 og 2024 gitt informasjon om virksomheten til formannskapet.

Vi har sett at innkallinger og protokoller i forbindelse med generalforsamlinger i noen tilfeller ikke har vært lagt fram for formannskapet. I de konkrete tilfellene der innkallinger ikke har vært behandlet i formannskapet, har kommunen etter vår vurdering gitt tilfredsstillende forklaringer på hvorfor så ikke skjedde. Vi peker likevel på at kommunen i størst mulig grad bør sørge for at formannskapet får anledning til å ta stilling til saker som skal behandles i generalforsamlinger i forkant, og at protokoller legges fram i etterkant.

Eiermøtene avholdt i 2023 framstår som noe diffuse. Det har ikke vært innkallinger med dagsorden til eiermøtene. Det har i liten grad vært ført referat fra møtene. Selv om en på eiermøter ikke treffer formelle beslutninger kan referat fra eiermøter bidra til å ivareta et informasjonsbehov-/informasjonsflyt og eierskapsmeldingens forventning om åpenhet rundt kommunens eierskap. Praksis rundt eiermøtet som er gjennomført i 2024 har vært mer formalisert.

Som vi omtaler over, har ikke selskapet hatt oppgaver særskilt knyttet til strategisk næringsplan. Nome Investeringsselskap har de to siste årene derfor heller ikke rapportert på *status og måloppnåelse i forhold til de mål, strategier og tiltak som er vedtatt i strategisk næringsplan og tilhørende handlingsplan*.

5. Problemstilling – Krav og forventninger til resultatmål

Har selskapene ivaretatt og rapportert på krav og forventninger til resultatmål?

5.1. Midt-Telemark og Nome Utvikling AS

5.1.1. Revisjonskriterier

Kommunen har vedtatt eierstrategi for MTNU (14.06 2022, K-sak 58/22).¹⁹ I eierstrategien finner vi følgende om kommunens krav og forventninger til resultatmål:

Omsetning

Omsetning vil variere fra år til år avhengig av antall og type prosjekter og omfang av innleie av prosjektjenester. Omsetningen i 2020 var kr 4.738.000, -

Lønnsomhet

Lønnsomheten er vedtektsfestet til å være et resultat tilnærmet i balanse. MTNU har i de fleste år et mindre overskudd og har slik sett opparbeidet noe egenkapital.

Utbytte

Det er vedtektsfestet at det ikke kan tas utbytte.

Annet – Kommunalt næringsapparat

- *Utarbeide forslag til rullert strategisk næringsplan hvert 4. år*
- *Utarbeide forslag til handlingsplan til strategisk næringsplan hvert 2. år*
- *Fasilitere møter for koordinering av næringsarbeidet på administrativt nivå for hver kommune*
- *Saksbehandle nærings saker for kommunene etter behov*
- *Sikre god dialog med det øvrige næringsapparatet til kommunene*
- *Tilby styresekretærfunksjon/observasjonsstatus til det øvrige kommunale næringsapparatet der det er naturlig og etter nærmere avtale og kompensasjon*

I eierstrategien ligger det også en forventning om en rapportering på mål, strategier og tiltak som ligger i kommunens næringsplan:

Det forventes at selskapet årlig rapporterer på status og måloppnåelse i forhold til de mål, strategier og tiltak som er vedtatt i strategisk næringsplan og tilhørende handlingsplan.

¹⁹ Hva med Midt-Telemark kommune.....?

Dette er en rapportering knyttet til den tjenesteyting som selskapet gjør og kommer dermed i tillegg til årsberetningen som legges fram på generalforsamlingen.

Vi har med bakgrunn i dette utledet følgende revisjonskriterier:

- **MTNU skal følge opp og rapportere på kommunens krav og forventninger til resultatmål.**

5.1.2. Data

Omsetning

Omsetningen i MTNU har de siste årene vært slik:

Tabell 4 Oversikt over omsetning i MTNU i perioden 2021-2023. I NOK

År	Omsetning
2021	5 180 928
2022	3 502 425
2023	5 204 215

Lønnsomhet

Selskapets siste års over/underskudd og egenkapital ser slik ut:

Tabell 5 Oversikt over overskudd/underskudd og egenkapital i MTNU. Årene 2021-2023. I NOK

År	Over/underskudd	Egenkapital
2021	179 691	3 884 338
2022	-1 383 766	2 496 572
2023	-16 122	2 470 450

Med unntak av året 2022 har selskapet hatt mindre over/underskudd. I 2022 var det et underskudd på nær 1,4 millioner kroner. Leder i MTNU sier at underskuddet i 2022 hadde bakgrunn i at kommunene reduserte driftstilskuddene det året. Reduksjonen skjedde ifølge kommunen i dialog mellom kommunene og selskapet. MTNU hadde en del oppspart egenkapital og så seg i stand til å håndtere reduksjonen i tilskuddene.

Utbytte

Selskapets regnskaper for de tre siste årene viser at det ikke er tatt ut utbytte.

Annet – Kommunalt næringsapparat

Kommunens strategiske næringsplan er fra 2020 og gjelder for perioden 2020- 2032. Leder i MTNU opplyser at det er lagt inn rullering i 25/26 for strategisk næringsplan i Midt-Telemark

kommunes planstrategi. MTNU kommer til å følge opp dette og ta initiativ til at strategisk næringsplan blir rullert innenfor denne perioden

Han sier at det er en omforent holdning blant aktørene (kommunene, Visit Bø, Landbrukskontoret og MTNU) om at næringsplan 2020-2032 bør revideres, men at det først må gjøres noen avklaringer gjennom kommunenes arbeid med deres respektive planstrategier. Leder i MTNU regner med at det vil være naturlig å starte arbeidet med rullering av strategisk næringsplan innen en toårsperiode, men at det er avhengig av at kommunene også er enige, og har tid til å følge opp dette

MTNU har utarbeidet forslag til handlingsplan 2024-2025 til strategisk næringsplan. Planen ble behandlet i kommunestyret 9. april 2024 (sak 18/24). Den forrige handlingsplanen ble vedtatt i juni 2022 (sak 48/22), og gjaldt for perioden 2022-2023.

Fasilitere møter for koordinering av næringsarbeidet på administrativt nivå for hver kommune

MTNU opplyser at de har næringsgruppemøter med hver kommune sammen med øvrig næringsapparat annenhver måned. Deltakere er ordfører, kommunedirektør, leder av samfunnsutviklingsutvalg/teknisk avdeling og planrådgiver i kommunen, Nome og Midt-Telemark Landbrukskontor, Visit Bø og Nome investeringsselskap.

Det blir også gjennomført koordineringsmøter med teknisk etat og Midt-Telemark kommunale eiendomsselskap de månedene det ikke er næringsgruppemøte, samt månedlig møte med kommunalområdet Samfunnsutvikling og plan i Nome med et spesielt fokus på «Fensprosessen».

Saksbehandle nærings saker for kommunene etter behov

MTNU har de siste årene saksbehandlet søknader til kommunens næringsfond, koronafond og strømstøtteordning. For tiden håndterer MTNU en ordning for støtte til enøktiltak i Nome.

Leder sier at kommunene utfordrer MTNU til å komme med innspill til relevante nærings saker, men at det er administrasjonen i kommunen som skriver sakene som skal til politisk behandling.

Sikre god dialog med det øvrige næringsapparatet til kommunene

Ved siden av de tidligere omtalte næringsgruppemøtene opplyser leder i MTNU at det er tett samarbeid både på enkeltsaker og prosjekter med landbrukskontor og Visit Bø. Andre samarbeidsaktører som trekkes frem er Nome investeringsselskap og Midt-Telemark Kommunale Eigedom AS. MTNU er samlokalisert med Visit Bø, noe som gjør at det er daglig dialog om saker.

Tilby styresekretærfunksjon/observasjonsstatus til det øvrige kommunale næringsapparatet der det er naturlig og etter nærmere avtale og kompensasjon

Leder i MTNU sier at styresekretærfunksjon/observasjonsstatus ikke har vært etterspurt i hans periode som leder.

Rapportering

MTNU legger hvert år fram årsmelding for generalforsamlingen.

På eiermøtet i 2024 hadde MTNU en gjennomgang av status og resultater for gjennomføring av handlingsplanen 2022/23 knyttet til Strategisk næringsplan. Daglig leder i MTNU viser ellers til at selskapet har hyppig kontakt med kommunen, og at de der orienterer/rapporterer løpende om selskapets arbeid og resultater.

Selskapet har imidlertid ikke lagt fram annen form for skriftlig rapportering om *status og måloppnåelse i forhold til de mål, strategier og tiltak som er vedtatt i strategisk næringsplan og tilhørende handlingsplan*, som det er en forventning om i eierstrategien.

5.1.3. Revisors vurdering av krav og forventninger til resultat

Omsetning

Kommunen fastslår at omsetningen vil variere fra år til år, uten at det er stilt noen krav eller forventning til nivået på omsetningen. Vi mener selskapets omsetning har vært i tråd med kommunens forventninger.

Lønnsomhet

Kommunen viser i eierstrategien til selskapets vedtekter som sier at selskapet skal gå tilnærmet i balanse. De siste års regnskap viser at selskapet i to av tre år gikk tilnærmet i balanse noe som er i tråd med forventningene i eierstrategien. I 2022 hadde selskapet et relativt stort underskudd som følge av redusert tilskudd fra eierkommunene. Reduksjonen skjedde imidlertid i dialog med selskapet.

Utbytte

Det er ikke tatt ut utbytte fra selskapet, og det er i tråd med vedtektene til selskapet.

Annet – Kommunalt næringsapparat

Etter vår vurdering har selskapet fulgt opp de krav og forventninger som ligger i eierskapsmeldingen.

Rapportering

MTNU legger hvert år sin årsmelding fram for generalforsamlingen. Selskapet har ikke lagt fram skriftlig rapportering til formannskapet om *status og måloppnåelse i forhold til de mål, strategier og tiltak som er vedtatt i strategisk næringsplan og tilhørende handlingsplan*, som det er en forventning om i eierstrategien.

MTNU hadde en rapportering (PowerPoint-presentasjon) til Midt-Telemark og Nome IPR i desember 2024. Etter vår vurdering kan det være hensiktsmessig også å legge denne fram for formannskapet, som er det formelle eierorganet i kommunen.

5.2. Nome Investeringsselskap AS

5.2.1. Revisjonskriterier

Eierstrategien for Nome investeringsselskap har disse krav og forventninger til resultatmål:

Omsetning

Eier ber styret om å utarbeide årlige budsjett.

Lønnsomhet

Eierne forventer at selskapet gjennom sine aktiviteter har en inntjening som er på samme nivå som utgiftene slik at selskapet over tid er selvfinansierende.

Utbytte

Eierne har et langsiktig mål om utbytte som er vanlig i bransjen.

Kommunalt næringsapparat

Eierne forventer at Nome Investeringsselskap:

- *Følger opp det ansvar selskapet gis gjennom strategisk næringsplan med tilhørende handlingsplan.*
- *Følger opp øvrige oppgaver etter bestilling fra Nome kommune*

Også for Nome Investeringsselskap er det en forventning i eierstrategien om at selskapet skal rapportere på mål og tiltak næringsplanen:

Det forventes at selskapet årlig rapporterer på status og måloppnåelse i forhold til de mål, strategier og tiltak som er vedtatt i strategisk næringsplan og tilhørende handlingsplan. Dette er en rapportering knyttet til den tjenesteyting som selskapet gjør og kommer dermed i tillegg til årsberetningen som legges fram på generalforsamlingen.

På dette grunnlaget har vi utledet følgende revisjonskriterier:

- **Nome Investeringsselskap skal følge opp og rapportere på kommunens krav og forventninger til resultatmål**

5.2.2. Data

Omsetning

Selskapet hadde likviditetsbudsjett for 2023/2024. Fra daglig leder har vi fått tilsendt likviditetsbudsjett for 2024. Styreleder opplyser at dette er styrebehandlet.

Lønnsomhet

Selskapet har de siste åren ikke hatt inntjening som er på samme nivå som utgiftene.

År	Over/underskudd	Egenkapital
2021	-96 206	8 790 000
2022	-6 399 340	15 779 000
2023	992 031	10 706 000

Vi får opplyst fra kommunedirektøren at kommunen i mai 2022 mottok en henvendelse fra Nome Investeringsselskap med spørsmål om en rettet emisjon/kapitalutvidelse.²⁰ Ny styreleder ble valgt på generalforsamlingen i juni 2022. Videre arbeid med emisjonen ble etter avtale med den nye styrelederen satt på vent.

Ny henvendelse til kommunene om rettet emisjon kom i brev av 3. november 2022. Denne henvendelsen ble lagt som vedlegg til formannskapetets og kommunestyrets behandling av budsjettet for 2023. Kommunestyret vedtok 13. desember 2022, som en del av budsjettbehandlingen, å kjøpe aksjer i selskapet for 6,5 mill. Det ble gjennomført ekstraordinær generalforsamling i selskapet 14. desember 2022. Der ble det vedtatt å øke aksjekapitalen i selskapet fra kr. 500.000 til 7 mill. kroner.

Utbytte

Selskapet hadde fram til vedtektsendring på generalforsamling 27. oktober 2022 ikke lov til å betale utbytte. Formuleringen om *et langsiktig mål om utbytte som er vanlig i bransjen* kom først inn i kommunens eierstrategi for selskapet i 2022. En gjennomgang av regnskapene for årene 2021-2023 viser at det ikke er tatt ut utbytte fra selskapet. Daglig leder sier det er lite realistisk å se for seg utbytte til eierne i nær framtid.

Kommunalt næringsapparat

Vi finner ikke at Nome Investeringsselskap er gitt ansvar for noen av tiltakene i handlingsplanen 2024-2025 til strategisk næringsplan.

Fra kommunedirektøren får vi opplyst at det ikke er gitt noen konkrete bestillinger fra kommunen til Nome Investeringsselskap de to siste årene.

Rapportering

Selskapet har ikke lagt fram skriftlig rapportering om *status og måloppnåelse i forhold til de mål, strategier og tiltak som er vedtatt i strategisk næringsplan og tilhørende handlingsplan*, slik det er en forventning om i eierstrategien.

5.2.3. Revisors vurdering av krav og forventninger til resultat

Omsetning

Nome Investeringsselskap har de siste to årene hatt likviditetsbudsjett. Vi mener at eiernes forventning til selskapet på dette punktet er oppfylt.

Lønnsomhet

²⁰ Rettet emisjon er ifølge Store norske leksikon en utstedelse av aksjer hvor eksisterende aksjonærer får rettigheter til å kjøpe nyutstedte aksjer til en bestemt pris.

Selskapet har ikke oppfylt eiernes forventninger om en inntjening som er på samme nivå som utgiftene. Selskapet hadde et større underskudd i 2022 og fikk gjennom en rettet emisjon tilført midler fra kommunen i 2023.

Utbytte

Selskapet har i perioden vi har sett på ikke gitt utbytte til kommunen. Selskapet hadde fram til vedtektsendring på generalforsamling 27.oktober 2022 ikke lov til å betale utbytte. Formuleringen om *et langsiktig mål om utbytte som er vanlig i bransjen* kom først inn i kommunens eierstrategi for selskapet i 2022. Det er derfor for tidlig å si noe om det langsiktige målet er nådd.

Annet – Kommunalt næringsapparat

Vi finner ikke at Nome Investeringsselskap er gitt ansvar for noen av tiltakene i handlingsplanen 2024-2025 til strategisk næringsplan.

Fra kommunedirektøren får vi opplyst at det ikke er gitt noen konkrete bestillinger fra kommunen til Nome Investeringsselskap de to siste årene.

Rapportering

Selskapet har ikke hatt oppgaver særskilt knyttet til strategisk næringsplan. Det har derfor ikke vært aktuelt for selskapet å rapportere om *status og måloppnåelse i forhold til de mål, strategier og tiltak som er vedtatt i strategisk næringsplan og tilhørende handlingsplan*.

6. Problemstilling – Krav og forventninger til styret

Har selskapene ivaretatt krav og forventninger til styret og styrets arbeid?

6.1. Revisjonskriter

I eierstrategiene for Midt-Telemark og Nome Utvikling og Nome Investeringsselskap finner vi eiernes krav og forventninger til styret og styrets arbeid. Kravene og forventningen til de to selskapene er likelydende:

- Styret skal utarbeide en styreinstruks som skal forankres i eierorganet (generalforsamlingen)
- Alle styremedlemmene skal få anledning til opplæring i styrearbeid.
- Styreleder er ansvarlig for at den samlede kompetansen i styret blir effektivt utnyttet og at styremedlemmenes kompetanse blir videreutviklet.
- Styret skal i sin årsmelding gi en samlet vurdering av selskapets styring og ledelse. I årsmeldingen bør det være en vurdering av styrets kompetanse, styrets uavhengighet, antall styremøter og en kort omtale av sakene styret har arbeidet med det siste året.
- Styret skal ha rutiner for håndtering av habilitet.
- Styret følger opp kommunenes retningslinjer for fastsetting av lederlønn.
- Styremedlemmer som har mer enn 30% forfall til styremøtene gis en tilsvarende avkorting av styrehonoraret.
- Styret bør tegne styreforsikring for økonomisk ansvar for alle styremedlemmene.
- Styremedlemmer bør ikke påta seg arbeidsoppgaver for selskapet i tillegg til styrevervet. Dersom det skjer, skal arbeidsavtalen/oppdragsavtalen godkjennes av generalforsamlingen.
- Selskapet er medlem av en arbeidsgiverorganisasjon.
- Selskapet har etiske retningslinjer og bruker disse aktivt gjennom etisk refleksjon.
- La de kommunale kontrollutvalgene få innsyn i de dokumentene de ber om ved utøvelse av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon.
- Det utarbeides en årsplan for styrets arbeid

På dette grunnlaget har vi utledet følgende revisjonskriterier:

- **Midt-Telemark og Nome Utvikling AS skal følge kommunens krav og forventninger til styret i selskapet**
- **Nome Investeringsselskap AS skal følge kommunens krav og forventninger til styret i selskapet**

6.2. Krav og forventninger til styret i MTNU - data

Kommunestyret behandlet 1. oktober 2024 saken *Eierskap 2024 - Status og vurdering* (sak 77/24).

Vedlagt saken fulgte rapporteringsskjemaet *selskapsinformasjon* for de enkelte selskapene, deriblant fra MTNU.²¹ I rapporteringsskjemaet blir det bl.a. gitt tilbakemelding på krav og forventninger til styret, stilt i eierskapsmeldingen/eierstrategien:

Figur 3 Utklipp fra skjemaet *Selskapsinformasjon* fra MTNU - 2024

Krav og dokumentasjon
Anser selskapet seg omfattet av offentleglova Ja
Anser selskapet seg omfattet av forvaltningsloven Ja
Er monopolvirksomhet og konkurransevirkosomhet skilt fysisk og organisatorisk Ikke relevant
Har selskapet en strategi som er vedtatt av eierorganet Ja
Er det avholdt eiermøte siste år Ja
Sender selskapet ut sakspapirer til eierorganet minst 6 uker før møtet Ja
Har selskapet valgkomité Ja
Har styremedlemmene fått opplæring i styrearbeid Nei
Inneholder årsmeldingen opplysninger om styrets egenvurdering Nei
Følger selskapet prinsippet om at styremedlemmer ikke sitter i styret for datterselskap Ja
Har styret numeriske varamedlemmer Ja
Blir 1. varamedlem invitert til styremøtene Nei
Har styret rutiner for håndtering av habilitetsspørsmål Ja
Er det tegnet styreforsikring Ja
Dersom styremedlem/leder har oppdrag for selskapet – er avtalen godkjent av eierorganet Ikke relevant
Er selskapet medlem av en arbeidsgiverorganisasjon Ja
Har selskapet etiske retningslinjer Ja
Vil selskapet gi kommunens kontrollutvalg innsyn i sine dokumenter ved eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon Ja

²¹ Sendt inn 17.06.2024

Basert på rapporteringsskjemaet over og informasjon fra daglig leder i MTNU har vi laget en oversikt over krav og forventninger til styret i selskapet og hvordan dette er fulgt opp:

Krav/forventning til styret	Selskapets oppfølging
Styret skal utarbeide en styreinstruks som skal forankres i eierorganet (generalforsamlingen)	Vi får opplyst fra leder i MTNU at styret selv har godkjent styreinstruks. Ifølge leder er dette i tråd med aksjeloven § 6-23. MTNU sin styreinstruks er sendt over til kommunene, men ikke forankret i generalforsamlingen.
Alle styremedlemmene skal få anledning til opplæring i styrearbeid.	Vi får opplyst at det er så langt ikke gitt tilbud om styrekurs eller på annen måte tilbud om å videreutvikle styremedlemmenes kompetanse direkte.
Styreleder er ansvarlig for at den samlede kompetansen i styret blir effektivt utnyttet og at styremedlemmenes kompetanse blir videreutviklet.	Daglig leder i MTNU sier hans oppfatning er at styret er godt sammensatt, og at styreleder sammen med resten av styret har etablert en kultur hvor alle bidrar aktivt med sin kompetanse. Det er styremøter med gode diskusjoner.
Styret skal i sin årsmelding gi en samlet vurdering av selskapets styring og ledelse. I årsmeldingen bør det være en vurdering av styrets kompetanse, styrets uavhengighet, antall styremøter og en kort omtale av sakene styret har arbeidet med det siste året.	Det foreligger ikke vurdering av selskapets styring og ledelse, vurdering av styrets kompetanse eller styrets uavhengighet i selskapets årsmelding. Det er heller ikke oppgitt antall styremøter.
Styret skal ha rutiner for håndtering av habilitet.	Det foreligger etisk reglement der spørsmål om habilitet er ett av flere temaer.
Styret følger opp kommunenes retningslinjer for fastsetting av lederlønn. ²²	Daglig leder i selskapet har en årslønn på kr 940 000. Ifølge statistikk vi finner på Finn.no var gjennomsnittlig årslønnslønn for kategorien <i>daglig leder</i> ca. kr 898 000 i 2024, for <i>eiendomsforvalter</i> kr 969 000 og for <i>eiendomssjef</i> kr 1 037 000.

²² Ifølge eierskapsmeldingen skal ... *lederlønninger i selskap der Nome kommune er eier ikke være ledende. Daglig leders lønn og alle andre nivå skal forholde seg til andre sammenliknbare stillinger i det offentlige og private. Lønnen skal framstå som rimelig i forhold til ansvar, arbeidsbyrde og kompetanse.*

Styremedlemmer som har mer enn 30% forfall til styremøtene gis en tilsvarende avkorting av styrehonoraret.	Leder i MTNU sier dette ikke har vært en relevant problemstilling.
Styret bør tegne styreforsikring for økonomisk ansvar for alle styremedlemmene.	Det er tegnet styreforsikring for styremedlemmene.
Styremedlemmer bør ikke påta seg arbeidsoppgaver for selskapet i tillegg til styrevervet. Dersom det skjer, skal arbeidsavtalen/oppdragsavtalen godkjennes av generalforsamlingen.	Det blir opplyst at dette ikke er en relevant problemstilling for selskapet.
Selskapet er medlem av en arbeidsgiverorganisasjon.	Selskapet er medlem i NHO.
Selskapet har etiske retningslinjer og bruker disse aktivt gjennom etisk refleksjon.	Selskapet har etiske retningslinjer.
La de kommunale kontrollutvalgene få innsyn i de dokumentene de ber om ved utøvelse av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon.	Selskapet oppgir at de vil gi innsyn ved eierskapskontroller/forvaltningsrevisjoner. VTR har i forbindelse med denne revisjonen fått full tilgang til etterspurt dokumentasjon.
Det utarbeides en årsplan for styrets arbeid	Leder i MTNU sier styret har noen faste saker og ellers følger det naturlige årshjulet, som arbeidet med budsjett, årsoppgjør, eiermøte og generalforsamling gir. Det er ikke laget et eget dokument for dette.

6.3. Revisors vurdering - krav og forventninger til styret - MTNU

Vi mener MTNU i hovedsak har oppfylt krav og forventninger til styret i selskapet.

Vi finner at enkelte punkt ikke er oppfylt:

- selskapets styreinstruks er ikke forankret i generalforsamlingen
- styrets vurdering av om det er behov for kompetansetiltak i styret er ikke beskrevet i årsmeldingen
- vurdering av selskapets styring og ledelse, vurdering av styrets kompetanse, styrets uavhengighet og antall styremøter framgår ikke av selskapets årsmelding
- det er ikke laget en årsplan for styrets arbeid

Selskapet bør sørge for at styret oppfyller alle krav og forventninger fra kommunen.

6.4. Krav og forventninger til styret Nome Investeringsselskap - data

Kommunestyret behandlet 1. oktober 2024 saken *Eierskap 2024 - Status og vurdering* (sak 77/24).

Vedlagt saken fulgte rapporteringsskjemaet *selskapsinformasjon* for de enkelte selskapene, deriblant fra Nome Investeringsselskap.²³ I rapporteringsskjemaet blir det bl.a. gitt tilbakemelding på krav og forventninger til styret, stilt i eierskapsmeldingen/eierstrategien:

Figur 4 Utklipp fra skjemaet *Selskapsinformasjon fra Nome Investeringsselskap - 2024*

Krav og dokumentasjon
Anser selskapet seg omfattet av offentleglova Ja
Anser selskapet seg omfattet av forvaltningsloven Nei
Er monopolvirksomhet og konkurransevirkosomhet skilt fysisk og organisatorisk Nei
Har selskapet en strategi som er vedtatt av eierorganet Ja
Er det avholdt eiermøte siste år Nei
Sender selskapet ut sakspapirer til eierorganet minst 6 uker før møtet Ja
Har selskapet valgkomité Ja
Har styremedlemmene fått opplæring i styrearbeid Nei
Inneholder årsmeldingen opplysninger om styrets egenvurdering Ja
Følger selskapet prinsippet om at styremedlemmer ikke sitter i styret for datterselskap Ja
Har styret numeriske varamedlemmer Nei
Blir 1. varamedlem invitert til styremøtene Ikke relevant
Har styret rutiner for håndtering av habilitetsspørsmål Nei
Er det tegnet styreforsikring Ja
Dersom styremedlem/leder har oppdrag for selskapet – er avtalen godkjent av eierorganet Ikke relevant
Er selskapet medlem av en arbeidsgiverorganisasjon Nei
Har selskapet etiske retningslinjer Nei
Vil selskapet gi kommunens kontrollutvalg innsyn i sine dokumenter ved eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon Ja

²³ Sendt til kommunen 05.09.2024

Basert på rapporteringsskjemaet over og informasjon fra daglig leder og styreleder i Nome Investeringsselskap har vi laget en oversikt over krav og forventninger til styret i selskapet og hvordan dette er fulgt opp:

Krav/forventning til styret	Selskapets oppfølging
Styret skal utarbeide en styreinstruks som skal forankres i eierorganet (generalforsamlingen)	Selskapets styreinstruks (udatert og uten underskrifter) ble lagt fram som vedlegg til formannskapets sak om innkalling til generalforsamling i 2023 (sak 45/23).
Alle styremedlemmene skal få anledning til opplæring i styrearbeid.	Vi får opplyst at det ikke har vært opplæring i styrearbeid de siste to årene. Styreleder sier at opplæring i styret vil komme på agendaen tidlig i 2025.
Styreleder er ansvarlig for at den samlede kompetansen i styret blir effektivt utnyttet og at styremedlemmenes kompetanse blir videreutviklet.	Styreleder opplyser at styret nå er fulltallig og har en sammensatt kompetanse. Styremedlemmenes ulike kompetanse vil utfylle hverandre.
Styret skal i sin årsmelding gi en samlet vurdering av selskapets styring og ledelse. I årsmeldingen bør det være en vurdering av styrets kompetanse, styrets uavhengighet, antall styremøter og en kort omtale av sakene styret har arbeidet med det siste året.	I årsmeldingene for 2022 og 2023 er det gitt korte omtaler av hva selskapet har arbeidet med året det rapporteres på. Det er ikke gitt noen vurdering av styrets kompetanse, styrets uavhengighet eller oppgitt antall styremøter
Styret skal ha rutiner for håndtering av habilitet.	Vi får opplyst at rutiner for håndtering av habilitet vil bli tatt inn i etisk reglement som skal lages tidlig i 2025.
Styret følger opp kommunenes retningslinjer for fastsetting av lederlønn. ²⁴	Leder i selskapet er ikke fast ansatt i selskapet, men leies inn fra Norsjø Eiendomskompetanse AS i en 40 % stilling. Godtgjørelsen til daglig leder er ifølge rapportering til kommunen i oktober 2024 kr 600 000. Dette tilsvarer ca.1,5 mill. kr for full stilling. Ifølge statistikk vi finner på Finn.no var gjennomsnittlig årslønnslønn for kategorien <i>daglig leder</i> ca. kr 898 000 i 2024, for <i>eiendomsforvalter</i> kr 969 000 og for <i>eiendomssjef</i> kr 1 037 000.

²⁴ Ifølge eierskapsmeldingen skal ... *lederlønninger i selskap der Nome kommune er eier ikke være ledende. Daglig leders lønn og alle andre nivå skal forholde seg til andre sammenliknbare stillinger i det offentlige og private. Lønnen skal framstå som rimelig i forhold til ansvar, arbeidsbyrde og kompetanse.*

Styremedlemmer som har mer enn 30% forfall til styremøtene gis en tilsvarende avkorting av styrehonoraret.	Vi får opplyst at dette ikke har vært aktuell problemstilling i selskapet de siste årene.
Styret bør tegne styreforsikring for økonomisk ansvar for alle styremedlemmene.	Vi får opplyst at det er tegnet styreforsikring for alle styremedlemmene.
Styremedlemmer bør ikke påta seg arbeidsoppgaver for selskapet i tillegg til styrevervet. Dersom det skjer skal arbeidsavtalen/oppdragsavtalen godkjennes av generalforsamlingen.	Styreleder sier dette ikke er en aktuell problemstilling i selskapet nå. Det er ingen styremedlemmer som har eller vil få arbeidsoppgaver for selskapet.
Selskapet er medlem av en arbeidsgiverorganisasjon.	Selskapet har ingen fast ansatte og styreleder oppgir at de derfor ikke er medlem i noen arbeidsgiverorganisasjon.
Selskapet har etiske retningslinjer og bruker disse aktivt gjennom etisk refleksjon.	Vi får opplyst at det ikke foreligger etiske retningslinjer for selskapet. Styreleder sier de vil lage et enkelt etisk reglement i begynnelsen av 2025. Rutiner for å vurdere habilitet vi bli en del av dette.
La de kommunale kontrollutvalgene få innsyn i de dokumentene de ber om ved utøvelse av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon.	Leder i selskapet sier det er full åpenhet om hvordan selskapet drives, og vi har i forbindelse med denne revisjonen fått full tilgang til etterspurt dokumentasjon.
Det utarbeides en årsplan for styrets arbeid	Vi får opplyst at det fram til nå ikke vært laget årsplaner for styrearbeidet. Styreleder sier det framover vil bli utarbeidet en plan eller form for årshjul.

6.5. Revisors vurdering av krav og forventninger til styret – Nome Investeringsselskap AS

Vi mener Nome Investeringsselskap i hovedsak har oppfylt krav og forventninger til styret i selskapet.

Enkelte punkter er ikke oppfylt:

- Styrets vurdering av om det er behov for kompetansetiltak i styret er ikke beskrevet i årsmeldingen
- Vurdering av selskapets styring og ledelse, vurdering av styrets kompetanse, styrets uavhengighet og antall styremøter framgår ikke av selskapets årsmelding
- Det er usikkert om styret har fulgt opp kommunens retningslinjer når det gjelder fastsettelse av lederlønn.

- Selskapet har ikke rutiner for håndtering av habilitet eller etiske retningslinjer.
- Det er ikke laget en årsplan for styrets arbeid.

Selskapet bør sørge for at styret oppfyller alle krav og forventninger fra kommunen.

7. Konklusjoner og anbefalinger

7.1. Konklusjoner

Er kommunens eierskapsmelding i tråd med krav i kommuneloven?

Våre undersøkelser viser at Nome kommunen har eierskapsmelding i samsvar med krav i kommuneloven § 26-1.

Kommunen har vedtatt eierskapsmelding for valgperioden 2024-2028. I eierskapsmeldingen finner vi prinsipper for kommunens eierskap. Videre inneholder eierskapsmeldingen oversikt over de selskap kommunen er involvert, og formålet med eierskapet i selskapene.

Etter vår vurdering er informasjonen om eierskapsmeldingen og kommunens eierskap lett tilgjengelig for kommunens innbygger og eventuelle andre interesserte. Det er i tråd med kommuneloven § 4-1.

Har Nome kommune sikret at formålet med eierskapet i selskapene blir ivaretatt?

Kommunen har i all hovedsak sikret at formål med eierskapet i selskapene blir ivaretatt.

Kommunen har gjennom sine eierstrategier for MTNU og Nome Investeringsselskap stilt krav og forventinger til mål for selskapene.

Kommunens eierskapsmelding og eierstrategi legger opp til at kommunen gjennom møtevirksomhet og krav om rapportering får nødvendig informasjon om selskapenes måloppnåelse. Vi ser også at praksis i hovedsak er i tråd med krav og forventninger.

Kommunestyret har de siste årene også fått en sak om kommunens eierskap til behandling. Vi mener dette er hensiktsmessig for å gi kommunestyret god og systematisk informasjon om de selskapene kommunen helt eller delvis eier.

Har selskapene ivaretatt og rapportert på krav og forventninger til resultatmål?

Midt-Telemark og Nome utvikling AS har oppfylt kommunens krav og forventninger til resultatmål. Selskapet har ikke lagt fram skriftlig rapportering til formannskapet om *status og måloppnåelse i forhold til de mål, strategier og tiltak som er vedtatt i strategisk næringsplan og tilhørende handlingsplan*, som det er en forventning om i eierstrategien.

Nome Investeringsselskap AS har i all hovedsak oppfylt krav og forventninger til resultatmål. Kommunens mål om *en inntjening på nivå med utgiftene* ble ikke oppfylt i 2022.

Har selskapene ivaretatt krav og forventninger til styret og styrets arbeid?

MTNU og Nome Investeringsselskap har i hovedsak oppfylt de krav og forventninger Nome kommune har til styret i selskap der kommunen har eierinteresser. For begge selskapene er det imidlertid enkelte punkt som ikke er oppfylt.

7.2. Anbefalinger

Anbefalinger til kommunen

- Kommunen bør oppdatere eierskapsmeldingen i tråd med at Styrevervregisteret avvikles fra mars 2025, og vurdere eventuelle nye ordninger og anbefalinger fra KS.
- Kommunen bør følge opp at MTNU rapporterer til kommunen som forutsatt i eierstrategien.
- Kommunen bør sikre at eiermøter blir tilstrekkelig dokumentert.

Anbefalinger til Midt-Telemark og Nome Utvikling AS

- Selskapet bør treffe tiltak for å sikre at alle krav og forventninger i eierstrategien blir oppfylt.

Anbefalinger til Nome Investeringsselskap AS

- Selskapet bør treffe tiltak for å sikre at alle krav og forventninger i eierstrategien blir oppfylt.

Litteratur og kildereferanser

Lover og forskrifter

Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) med forarbeider

Lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven)

Lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper (IKS-loven)

Forskrift 17. juni 2019 nr. 904 om kontrollutvalg og revisjon

Kommunens dokumenter

Nome kommunes eierskapsmelding 2024-2028 delene I, II og III

Eierstrategi Midt-Telemark og Nome Utvikling AS - 2022

Eierstrategi Nome Investeringsselskap AS - 2022

Diverse formannskaps- og kommunestyresaker/vedtak

Elektroniske kilder

KS Folkevalgtprogram 2019-2023 Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll:

[Anbefalinger-om-eierskap-F41-web.pdf \(ks.no\)](#)

KS styrevervregister: [KS styrevervregister - KS](#)

Annet

MTNU og Nome Investeringsselskap Årsmeldinger og årsregnskap

Vedlegg

Vedlegg 1: Uttalelser fra kommunen

KOMMUNEDIREKTØR

Vestfold Og Telemark Revisjon Iks
Postboks 311
3701 SKIEN

Dato: 19.01.2025

Unntatt offentlighet OL§5

Vår ref:
24/6684-3

Arkivkode:
K1-037, K2-U01

Att:
v/Dag Oftung

Saksbehandler:
Rune Engehult, 95980059
ruen0108@nome.kommune.no

Uttalelse til rapport - Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap - Nome kommune

Vi viser til høringsutkast til rapport for eierstyring av MTNU AS og Nome Investeringsselskap AS.

Her følger eierrepresentantenes uttale til rapporten.

Punkt 4.4.2

Det er riktig at innkallingen til ekstraordinær generalforsamling ikke ble lagt fram for formannskapet. Årsaken til dette var at saken som ble behandlet på den ekstraordinære generalforsamlingen hadde vært en del av formannskapets og kommunestyrets budsjettbehandling. Kommunestyret vedtok budsjettet 13.12.2022. Kommunes eierrepresentant hadde derfor med seg et klart mandat fra kommunestyret inn i den ekstraordinære generalforsamlingen.

Det er riktig at innkaling til ekstraordinær generalforsamling 14.06.2023 ikke ble lagt fram for formannskapet. Årsaken er at innkallingen ble mottatt 08.06.2023. Det var ikke formannskapsmøte mellom 08.06 og 14.06.2023. Eierskapsmeldingen omtaler hva eierrepresentanten skal gjøre i slike tilfeller.

Det oppgis at det ikke foreligger referat fra eiermøtene som ble avholdt i 2023. Vi har funnet referat fra møtet 28.02.2023 i vårt sak/arkivsystem.

Punkt 5.1.2/5.1.3

Det blir vist til at MTNU hadde et relativt stort underskudd i 2022. Dette skyldes at de to eierkommunene i forbindelse med budsjettbehandlingen for dette året hadde behov for å finne ulike innsparingstiltak. Etter dialog med selskapet ble kommunene enige om å redusere overføringene til selskapet for 2022. Selskapet ga tilbakemelding om dette var mulig uten å redusere aktiviteten, fordi det var bygd opp egenkapital som det kunne brukes av.

Punkt 5.2.2/5.2.3

Det blir vist til at det ikke er tatt ut utbytte for årene 2021-2023. Daglig leder gir i rapporten uttrykk for at utbytte er lite realistisk i nær framtid. Revisor påpeker at eierstrategiens formulering om et

langsiktig mål om utbytte som er vanlig i bransjen så langt ikke er nådd. Til dette gjør vi oppmerksom på at eierstrategien ble vedtatt 04.10.2022, og at selskapet fram til vedtektsendring på generalforsamling 27.10.2022 ikke hadde lov til å betale utbytte.

Punkt 7.2

Vi mener at kommunen har gode rutiner for behandling av innkallinger til møter i eierorganene. I de få tilfellene det ikke skjer, skyldes det at innkalling sendes ut med så kort frist at det ikke er mulig, eller at det ikke passer med møteplanen. I de tilfellene omtaler eierskapsmeldingen hva ordføreren skal gjøre.

Vi er enige i de øvrige anbefalingene som blir gitt til kommunen, og legger opp til at de innarbeides ved neste revidering av eierskapsmeldingen og eierstrategiene for selskapene.

Med hilsen

Rune Engehult
kommunedirektør

Rune Engehult
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Vedlegg 2: Metode og kvalitetssikring

Denne undersøkelsen startet opp ved oppstartsbrev 2. oktober 2024. Det ble holdt separate oppstartsmøter med MTNU v/styreleder og daglig leder 14. oktober, kommunen v/kommunedirektøren 15. oktober og NI v/styreleder og daglig leder 24. oktober. I møtene presenterte vi prosjektplanen med problemstillinger, kilder for revisjonskriterier og annet praktisk ved gjennomføringen.

Forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller skal gjennomføres på en måte som sikrer at informasjonen i rapporten er relevant og pålitelig. At dataene er relevante (gyldige/valide) innebærer at de beskriver de forholdene som problemstillingene omhandler. Pålitelighet (reliabilitet) handler om at innsamling av data skal skje så nøyaktig som mulig og at det ikke har skjedd systematiske feil underveis.

Vi vil nedenfor redegjøre for datagrunnlaget vårt og hvilke metoder vi har brukt for å svare på problemstillingene. Vi vil også beskrive hvilke tiltak som er brukt for å sikre dataenes relevans og pålitelighet.

Innsamling av data, relevans og pålitelighet

Datainnsamling og rapportskrivning har foregått i perioden oktober til januar 2024.

I all hovedsak våre data basert på skriftlige kilder. Skriftlige kilder har stor grad av pålitelighet. De dokumentene vi har undersøkt er også svært relevante for å svare på problemstillingene.

Kommunens eierskapsmelding er den mest sentrale kilden for å vurdere om den er i tråd med krav i kommuneloven.

For å undersøke i hvilken grad det ligger informasjon om kommunens eierskap tilgjengelig for publikum har vi søkt på kommunens nettsider og ved hjelp av Googles søkemotor. Søkene er gjort 30. oktober 2024. Vi har ikke undersøkt om det har skjedd endringer etter denne datoen.

KS styrevervregister vil bli avvirket fra mars 2025. Vi har gjort søk i KS styrevervregister (10. oktober 2024). Dette for å undersøke om politikere og/eller ansatte i kommunen var registrert i registeret, i samsvar med forventninger i eierskapsmeldingen. Videre om de to aktuelle selskapene var registrert i registeret.

For å undersøke om kommunen sikrer at formålet med eierskapet i selskapene blir ivaretatt, har eierskapsmeldingen og eierstrategiene for de to selskapene vært sentrale. Gjennomgang av saker i formannskap og kommunestyre, samt sakspapirer og protokoller fra møter i Midt-Telemark og Nome IPR har gitt data for å vurdere om hvordan informasjon mellom selskapene og kommunen har fungert i praksis.

For å undersøke grad av måloppnåelse og om selskapene har oppfylt krav til styrene har vi hatt behov for innsyn i selskapene. Revisors innsynsrett i selskap er regulert i kommuneloven § 24-10,

jf. 23-6. Revisor har innsynsrett i heleide selskap. I selskap med private medeiere gjelder ikke innsynsretten etter kommuneloven. Nome investeringsselskap AS har private medeiere, og revisors innsynsrett etter loven er begrenset til opplysninger for å undersøke om kontrakt mellom kommune og selskap er oppfylt, jf. § 23-6 siste ledd. Vi har imidlertid fått den informasjonen vi har hatt behov for, fra begge selskapene.

Vi har fått tilgang til ulike former for dokumentasjon; årsmeldinger, regnskap, selskapsavtaler, stiftelsesdokument, vedtekter, innkallinger til generalforsamlinger og representantskapsmøter.

I tillegg til de skriftlige kildene vi har beskrevet over, har vi fått supplerende informasjon fra kommunen og selskapene (v/ledere/styreledere). Delvis har informasjonen kommet i oppstartsmøtene, og delvis i form av svar på spørsmål via e-post. Tekst i rapporten som er basert på denne informasjonen er sendt til verifisering til de aktuelle personene.

Vi har sjekket ut med administrasjonen og de to selskapene at fakta i rapporten er korrekt framstilt.

Rapporten er sendt kommunen ved den som utøver eierstyringen og selskapene til uttalelse, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 14 tredje ledd. Uttalelsene ligger i vedlegg 1.

Personopplysninger

I forbindelse med dette oppdraget har vi behandlet personopplysninger som navn og e-postadresser til ansatte og politikere i kommunen, samt styreleder/daglig leder i selskapene. Vi har også behandlet opplysninger om daglig leders lønn.

Vårt rettslige grunnlag for å behandle personopplysninger i forbindelse med eierskapskontroll er kommuneloven § 24-10, jf. § 23-6.

Vi behandler personopplysninger slik det er beskrevet i vår personvernerklæring. Personvernerklæringen er tilgjengelig på vår nettside vtrevisjon.no.

God kommunal revisjonsskikk - kvalitetssikring

Eierskapskontroller og forvaltningsrevisjoner skal gjennomføres, dokumenteres, kvalitetssikres og rapporteres i samsvar med kommuneloven og god kommunal revisjonsskikk.²⁵

²⁵ God kommunal revisjonsskikk i forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll kommer til uttrykk først og fremst i RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon og RSK 002 Standard for eierskapskontroll. Gjeldende standarder er fastsatt av Norges Kommunerevisorforbunds styre høsten 2020. Standarden bygger på norsk regelverk og internasjonale prinsipper og standarder, fastsett av International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI) og Institute of Internal Auditors (IIA).

Kvalitetssikringen skal sikre at undersøkelsen og rapporten har nødvendig faglig og metodisk kvalitet. Videre skal det sikres at det er konsistens mellom bestilling, problemstillinger, revisjonskriterier, data, vurderinger og konklusjoner.

Vestfold og Telemark revisjon IKS har et system for kvalitetsstyring som er i samsvar med den internasjonale standarden for kvalitetsstyring.²⁶ Denne eierskapskontrollen/forvaltningsrevisjonen er kvalitetssikret i samsvar med vårt kvalitetsstyringssystem og i samsvar med kravene i RSK 001 og RSK 002.

²⁶ ISQM 1 og 2 er internasjonale standarder for kvalitetsstyring og oppdragskontroll for revisjonsforetak som utfører revisjon eller forenklet revisorkontroll av regnskaper, eller andre attestasjonsoppdrag eller beslektede tjenester.

På vakt for felleskapets verdier

Rapporten er utarbeidet av
Vestfold og Telemark revisjon IKS

Har du spørsmål til rapporten?

Ta kontakt med oss:

Telefon: 33 07 13 00

E-post: post@vtrevisjon.no

www.vtrevisjon.no

25: 4018 401